

Vuoden 2016 talousarvioehdotus ja vuosien 2016 - 2018 taloussuunnitelmaehdotus sekä vuosien 2016 - 2020 investointisuunnitelmaehdotus

265/02.02.00/2015, 544/00.02.00/2014

KV 16.11.2015 § 77

Lisätiedot:

talousjohtaja Mikael Boström, puh. (09) 5056 228
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Samanaikaisesti valtuuston on hyväksyttävä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on samalla suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä tulee myös hyväksyä kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Talousarvoin ja taloussuunnitelman osana kaupunginvaltuusto hyväksyy myös kaupungin kehittämisstrategian. Valtuustokauden 2013 - 2016 strategiaa on valmisteltu kaupunginvaltuuston ja -hallituksen keväällä 2013 ja 2014 pitämässä strategiaseminaareissa. Kaupungin kehittämisstrategia koostuu pysyvämmiksi arvioidusta visiosta ja arvoista sekä valtuustokauden päätöksenteon kannalta tärkeimmistä painopistealueista, joiden alle on koottu keskeisimmät valtuuston päätettävät tavoitteet, eli em. painopistealueita toteuttavat toimenpiteet. Tavoitteita toteuttavat talousarviovuoden 2016 toimenpiteet on luettavuuden ja kokonaisuuden hahmottamisen helpottamiseksi sisällytetty strategiaan. Lisäksi on painopistealueille tuotu esille mittarit tai arviointikriteerit sekä niille vuositavoitteet vuodelle 2016.

Kehittämisstrategian toteutumisen seuranta ja raportointi tapahtuu ensisijaisesti osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä.

Kaupunginhallitus antoi toukokuussa lautakunnille talousarvion laadintaohjeet joissa linjattiin taloussuunnitelman valmistelua seuraavasti:

1. Käyttötalouden osalta on laadittu toimialakohtaiset kehukset. Kehysvalmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2014 tilinpäätöstä ja vuoden 2015 talousarviota. Toimialoilta on pyydetty tietoa tulevista olennaisista muutoksista, joita on huomioitu kehysvalmistelussa. Lisäksi on huomioitu väestönkasvu ja kuntien arvioidut kustannustason muutokset valtiovarainministeriön ennusteen mukaisina (1,3 % vuonna 2016, 1,4 vuonna 2017 ja 1,8 vuonna 2018; VM 2.4.2015, Kuntatalousohjelma 2016 - 2019) sekä toimialojen 1,5 %:n tehostaminen.
2. Kaupunki soveltaa kiinteistöverotuksessa veroprosenttien alarajoja. Yleinen kiinteistöveroprosentti on 0,8 prosenttia, vakituisen asuinrakennuksen 0,37 prosenttia ja rakentamaton rakennuspaikka 2,3 prosenttia.
3. Kunnallisverosta kertyvät verotulot perustuvat lähtökohtaisesti nykyiseen 16,5 prosentin verokantaan.

4. Kaupungin toimintoja tulee lähivuosina järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva ellei voi osoittaa että palvelutarve edellyttää sitä.
5. Suunnittelukaudella ei voi toteuttaa uusia hankkeita muutoin kuin siirtämällä jo hyväksytyjä hankkeita vuodelle 2020 tai suunnittelukauden ulkopuolelle.

Lautakunnat ovat hyväksyneet talousarvioesityksensä syksyn aikana.

Talousarvioehdotuksen toimintatulot ovat korkealla tasolla. Merkittävin syy on korkeiden maanomaisuuden luovutustulot, joita on arvioitu saatavan yhteensä 9 milj. euroa seuraavana vuonna.

Talousarvioehdotuksessa kaupungin ulkoiset toimintamenot pienenevät vuonna 2016 hieman verrattuna siihen mitä toisessa osavuosikatsauksessa on ennustettu vuodelle 2015. Toimintamenot kasvavat verrattuna vuoden 2014 tilinpäätökseen 5,0 %.

Korkeista maanomaisuuden luovutustuloista ja matalista toimintamenoista johtuen talousarvioehdotuksen toimintakate pienenee verrattuna vuoden 2015 ennusteeseen ja vuoden 2014 tilinpäätökseen.

Verotulot nousevat hyvin maltillisesti ja valtionosuudet pienenevät mutta hyvin maltillisesti. Vuosikate nousee yllä mainittujen syiden takia korkeaksi ollen korkeampi kuin vuoden 2015 ennuste ja vuoden 2014 tilinpäätös. Suunnitelmajoistojen noustessa hieman tilikauden tulos on ylijäämäinen 3,1 miljoonaa euroa. Merkittävimmät seikat ylijäämän muodostumiselle ovat poikkeuksellisen korkeat maaomaisuuden luovutustulot ja toimintamenojen alhainen taso verrattuna vuoden 2015 ennusteeseen. Tuloerään sisältyy mm. suhdanteisiin liittyvä toteutumiskriisi ja toimintamenoihin liittyvä riski liian matalasta arviosta. Mikäli nämä riskit realisoituvat, tulee se vaikuttamaan kaupungin tilikauden tulokseen.

Investointimenot suunnittelukaudella 2016 - 2020 ovat 50 miljoonaa euroa. Kauden merkittävin talonrakennushanke on Villa Bredan laajennus (vuosina 2015 - 2017 15 milj. euroa). Merkittäviä muita hankkeita ovat Kasavuoren koulukeskus (vuosina 2015 - 2017 3,9 milj. euroa), kaupungintalon saneeraus (vuonna 2017 3,2 milj. euroa), uimahallin hankesuunnittelu ja saneeraus (vuosina 2016 - 2018 4,5 milj. euroa) ja keskusten infrastruktuuri (vuosina 2016 - 2018 2,8 milj. euroa).

Vuonna 2016 toteutettavat investointimenot ovat 17,0 milj. euroa.

Suunnittelukauden investointimenot voidaan osin toteuttaa tulo-rahoituksella maaomaisuuden myyntivoitot mukaan lukien. Osa investoinneista joudutaan kuitenkin rahoittamaan velkarahalla. Rahoituslaskelman mukaan kaupungin velka olisi 19 milj. euroa vuoden 2018 lopussa ja 21 milj. euroa vuoden 2019 lopussa.

Talousarvioehdotus jaetaan **ohjeismateriaalina** KV:n jäsenille ja se on luettavissa sähköisesti osoitteessa:

<http://www.kauniainen.fi/files/9306/TA2016.pdf>

Kaupunginhallituksen varsinaisen talousarviokäsittelyn (21.10.2015 § 215) jälkeen on käynyt ilmi, että VSS -kalliosuojan välttämättömiin korjauksiin ja ajanmukaistamiseen on syytä sisällyttää 200 000 euron suuruinen määräraha jo vuodelle 2016 kaikkein kiireellisimpien toimenpiteiden toteuttamiseksi ja suunnittelun edistämiseksi. Näin ollen KH päätti 4.11.2015 § 220 muuttaa valtuustolle tekemäänsä investointisuunnitelmaa VSS -paloiluhallin osalta siten, että vuodelle 2016 merkitään 200 000 euroa, vuodelle 2017 500 000 euroa ja vuodelle 2018 300 000 euroa.

Tämä korjaus näkyy talousarviokirjan sähköisessä versiossa, mutta ei sisälly jo ennen hallituksen 4.11. kokousta painettuun talousarviokirjaan.

Muutoksen vaikutus näkyy myös rahoituslaskelmassa.

KH:

KV päättää hyväksyä talousarvion vuodelle 2016, taloussuunnitelman vuosille 2016 - 2018 sekä vuosien 2016 - 2020 investointisuunnitelman.

.....

Käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosehdotukset ja ponnet:

KÄYTTÖTALOUS

YLEISHALLINTO

Henkilöstö, s. 37

Valtuutettu Karlsson-Finne ehdotti valt. Alapappilan kannattamana, että yleishallinnon taloushallinnon vahvistamista ei toteuteta siirtämällä sosiaali- ja terveystoimen sekä sivistystoimen talouspäälliköt rahatoimistoon 1.1.2016 lähtien.

Suoritetussa äänestyksessä, jossa pohjaehdotusta kannattavat äänestivät ”jaa” ja valt. Karlsson-Finnen ehdotusta kannattavat äänestivät ”ei”, KH:n pohjaehdotus voitti äänin 17 – 12 (Alapappila, Ala-Reinikka, Herkama, Jämsén, Karlsson-Finne, Kurkela, Laurila, Limnell, Rekiranta, Skogster, Tuohioja, Tupamäki), kuuden (6) valtuutetun (Colliander-Nyman, Nyberg, Rehn-Kivi, Savander, Stolt, Viherluoto-Lindström) äänestäessä tyhjä.

Valt. Fellman ehdotti valt. Bergin kannattamana seuraavan ponnen hyväksymistä: ”Sosiaali- ja terveystoimen sekä sivistystoimen talouspäälliköiden siirtäminen rahatoimistoon vaatii asian seurantaan toimialajohtajien ja kaupunginjohtajan toimesta. Valtuusto edellyttää samalla, että osapuolten työtehtävät ja työnjaot käydään läpi. Tämän uudelleenjärjestelyn vaikutusta arvioidaan vuoden 2017 budjetissa.”

KAUPUNGINHALLITUS JA KAUPUNGINJOHTAJA, s. 39

Valt. Berg ehdotti valt. Stenbergin kannattamana 22.000 euron sisällyttämistä tulosalueen palveluiden ostoihin keskustan turvallisuuden parantami-

seksi.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

SIVISTYSTOIMI

Investoinnit, s. 83

Valt. Nybergin tekstimuutosehdotus nuorisotalon tulevaisuuden käytön selvittämisestä suunnittelun sijasta, hyväksyttiin yksimielisesti.

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI

Nuorisopalvelut, s. 97

Valt. Tupamäki ehdotti valt. Ala-Reinikan kannattamana seuraavan ponnen hyväksymistä: "Kun kesätyösetelien toteutumainformaatio vuodelta 2015 on jo nyt kokonaisuudessaan käytettävissä, valtuusto edellyttää, että kesätyösetelin toimivuuden arviointi ja kehittäminen paremmaksi suoritetaan viipymättä niin, että tulokset ovat käytettävissä jo vuoden 2016 kesätyöseteleitä jaettaessa."

Käyttötalouden käsittelyn jälkeen puheenjohtaja tiedusteli valt. Fellmanin ja valt. Tupamäen esittämien ponsien kannatusta.

Ponsiehdotukset hyväksyttiin yksimielisesti.

INVESTOINNIT

TALONRAKENNUS

Ruotsinkielinen opetustoimi/Svenska skolcentrum, s. 121 ja 130

Valt. Johansson ehdotti valt. Fellmanin kannattamana seuraavan ponnen hyväksymistä: "Kaupunginhallitusta kehoitetaan kiireellisessä järjestyksessä käsittelemään ruotsinkielisen lukion saneerausta ja laajentamista koskevan tarveselvityksen sekä saattamaan asian valtuuston käsiteltäväksi."

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi/VSS-palloiluhalli, s. 121 ja 132

Todettiin vielä suullisesti KH:n päätös 4.11.2015 § 220, jolla se talousarvio-käsittelynsä jälkeen oli muuttanut valtuustolle tekemäänsä investointisuunnitelmaa VSS -palloiluhallin osalta siten, että vuodelle 2016 oli merkitty 200 000 euroa, vuodelle 2017 500 000 euroa ja vuodelle 2018 300 000 euroa VSS -kalliosuojan kaikkein kiireellisimpien toimenpiteiden toteuttamiseksi ja suunnittelun edistämiseksi.

JULKINEN OMAISUUS

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi, s. 122 ja 135

Valt. Ala-Reinikka ehdotti valt. Tuohiojan ja valt. Wahlstedtin kannattamana 80 000 euron määrärahan sisällyttämisestä Juusintien lähiliikunta- ja leikki-

puiston toteuttamiseen liikuntalautakunnan 28.8.2014 § 34 käsittelemän yleissuunnitelmaluonnoksen pohjalta.

Valt. Pesosen ehdotus 5 000 euron sisällyttämisestä hankkeen tarveselvityksen tekemiseksi raukesi kannatuksen puuttuessa.

Suoritettussa äänestyksessä, jossa pohjaehdotusta kannattavat äänestivät ”jaa” ja valt. Ala-Reinikan ehdotusta kannattavat äänestivät ”ei”, kaupunginhallituksen pohjaehdotus voitti äänin 18 – 17 (Alapappila, Ala-Reinikka, Ant-Wuorinen, Eklund, Hallbäck, Herkama, Johansson, Jämsén, Kurkela, Laurila, Rekiranta, Rintamäki-Ovaska, Sunabacka, Tuohioja, Tupamäki, Viherluoto-Lindström, Wahlstedt).

Investointiosan käsittelyn jälkeen puheenjohtaja tiedusteli valt. Johanssonin ponnien kannatusta.

Ponsiehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Puheenjohtaja totesi, että tulos- ja rahoituslaskelma tarkistetaan edellä selostetuina muutoksina.

Valt. Pesonen ehdotti valt. Peltovirran kannattamana seuraavan ponnien hyväksymistä: ”Hyväksyessään vuoden 2016 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2016 – 2018 taloussuunnitelmaehdotuksen sekä vuosien 2016 - 2020 investointisuunnitelmaehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että keväällä 2016 järjestetään talouden suunnitteluseminaari, johon kutsutaan johtavien viranhaltijoiden, kaupunginhallituksen ja valtuuston puheenjohtajien lisäksi lautakuntien puheenjohtajat.

Näin edistetään ymmärrystä kaupungin muuttuvasta taloustilanteesta ja mahdollistetaan hyvä dialogi uuden kaupunginjohtajan, toimialajohtajien, kaupunginhallituksen ja lautakuntien välillä.”

Ponsiehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

KV hyväksyi edellä selostetuina muutoksina talousarvion vuodelle 2016, taloussuunnitelman vuosille 2016 - 2018 sekä vuosien 2016 - 2020 investointisuunnitelman.

Lisäksi valtuusto oli hyväksynyt seuraavat ponnet:

”Sosiaali- ja terveystoimen sekä sivistystoimen talouspäälliköiden siirtäminen rahatoimistoon vaatii asian seurantaan toimialajohtajien ja kaupunginjohtajan toimesta. Valtuusto edellyttää samalla, että osapuolten työtehtävät ja työnjaot käydään läpi. Tämän uudelleenjärjestelyn vaikutusta arvioidaan vuoden 2017 budjetissa.”

”Kun kesätyösetelien toteutumainformaatio vuodelta 2015 on jo nyt kokonaisuudessaan käytettävissä, valtuusto edellyttää, että kesätyösetelin toimivuuden arviointi ja kehittäminen paremmaksi suoritetaan viipymättä niin,

että tulokset ovat käytettävissä jo vuoden 2016 kesätyöseteleitä jaettaessa.”

”Kaupunginhallitusta kehoitetaan kiireellisessä järjestyksessä käsittelemään ruotsinkielisen lukion saneerausta ja laajentamista koskevan tarveselvityksen sekä saattamaan asian valtuuston käsiteltäväksi.”

”Hyväksyessään vuoden 2016 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2016 – 2018 taloussuunnitelmaehdotuksen sekä vuosien 2016 - 2020 investointisuunnitelmaehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että keväällä 2016 järjestetään talouden suunnitteluseminaari, johon kutsutaan johtavien viranhaltijoiden, kaupunginhallituksen ja valtuuston puheenjohtajiston lisäksi lautakuntien puheenjohtajat.

Näin edistetään ymmärrystä kaupungin muuttuvasta taloustilanteesta ja mahdollistetaan hyvä dialogi uuden kaupunginjohtajan, toimialajohtajien, kaupunginhallituksen ja lautakuntien välillä.”